

[Himmelstrup.]

fuldt Problem. Den højtærede Udenrigsminister sagde jo, at i Realiteten berører Overenskomsten i Virkeligheden ikke danske Interesser; kun med Hensyn til de Oplysninger, der skal gives, vistnok efter Overenskomstens Afsnit III, kan der altsaa være en Smule Interesse i den.

Vi fra vor Side har jo altid ydet vor Tilslutning til internationale Bestræbelser for at begrænse Rustninger. Disse internationale Bestræbelser, som var et saa vigtigt Led i hele Folkeforbundsoverenskomsten, er jo brudt fuldstændig sammen, og paa en Maade kan man vel sige — maaske ogsaa kun paa en Maade —, at det, der her er blevet forelagt, er de sørgelige Rester af disse Bestræbelser.

Ifølge Bemærkningerne til Forslaget er der jo opnaaet Enighed med Hensyn til det Forbehold, der skulde tages fra nordisk Side i den oprindelige Overenskomst, saaledes som det er udtrykt i Overenskomstens Artikel 6 A. Det staar mig ikke helt klart — det fremgaar i hvert Fald ikke helt klart hverken af Bemærkningerne eller af den højtærede Udenrigsministers Tale —, om der ogsaa er fuldstændig Enighed om dette inden for det danske Samfund, om f. Eks. Marineministeriet er helt tilfreds med den Maade, hvorpaa dette er blevet udtrykt.

Jeg opfatter det saaledes, at den højtærede Udenrigsminister af Grunde, som jo har deres Forklaring i den højtærede Udenrigsministers almindelige Syn paa dette Spørgsmaal, er interesseret i, at denne Rigsdagsbeslutning om Begrænsning af Flaaderustningerne vedtages, og jeg skal paa mit Partis Vegne tilsige, at det vil vi være med til.

Westermann: Det er med Tilfredshed, ikke mindst fra vort Lands Side, man maa hilse enhver Bestræbelse for at begrænse Rustningskapløbet ude i Verden. Men jeg maa sige, at den foreliggende Overenskomst i Virkeligheden langt snarere er et Udtryk for de Vanskeligheder, der er forbundet med at skabe Enighed om en saadan Begrænsning, end den er Udtryk for en virkelig Begrænsning. Overenskomsten har derfor alene maattet holde sig til de rent kvalitative Begrænsninger, medens der om Kvantiteten af de Styrker, man maa have, og som har været det betydningsfuldeste i alle tidligere Flaadetraktater, kun findes Bestemmelser, for saa vidt angaar de nordiske Lande, der jo dog ikke med nogen Ret kan siges at være dem, der truer Verdensfreden.

I det store og hele ligger dette Forslag til Overenskomst, hvad de kvalitative Egenskaber angaar, jo væsentlig paa Washington-Traktatens Grundlag, det vil sige hvad angaar Deplacementsbegrænsninger og Kanonkaliber. For Kampskibe er Tonnagen ganske vist sat op fra tidligere 35 000 t til 45 000 t. Men som sikkert alle det høje Tings Medlemmer ved, er dette sket i Løbet af det sidste Aars Tid, grundet paa en Formodning, der forelaa om, at Japan, som ikke længere havde Traktat med noget andet Land, var i Gang med at bygge Skibe, som oversteg 40 000 t og formentlig ogsaa med Kaliber større end fastsat i Washington-Traktaten og senere i London-Traktaten. Til Gengæld er Hangarskibes Størrelse gaaet ned fra oprindeligt 27 000 t til 23 000 t, samtidig med at Hangarskibes Kanonkaliber er gaaet ned fra 20,3 cm til 15,5 cm, og der er truffet Bestemmelse om, at Hangarskibe kun maa have 10 Stk. Kanoner af Kaliber over 13,4 cm. Undervandsbaade, som en Tid truede med at blive af meget stort Deplacement, er fastsat til kun at være paa 2 000 t.

Endelig er der en Bestemmelse om Forældelse, som angiver en længere Levealder, i hvert Fald for en Del af Skibsklassernes Vedkommende, end Washington- og London-Traktaterne havde. Men da der i Overenskomsten ikke findes nogen kvantitativ Begrænsning, har denne Forældelsesparagraf overhovedet ingen praktisk Betydning. Det eneste Sted, hvor Bestemmelsen kan faa nogen Betydning, er over for de nordiske Lande, og kun under Forudsætning af, at Overenskomsten forlænges ud i Fremtiden over et saadant Aaremaal, at Bestemmelsen kan faa Betydning.

Om hele Overenskomsten vil jeg sige, at den er et Stykke Mosaikarbejde, som er fremkommet for at imødekomme alle de stærkt modstridende Krav, der er blevet rejst fra de forskellige Nationers Side, og derved er den blevet saa forkvaklet, kan jeg sige, i hele sin Form, at den kun er forstaaelig for Fagmænd, og selv af disse kræver det et betydeligt Hovedbrud at kunne følge med i de forskellige Klassificeringer, der her findes. Den Tillempning, der i Artikel 6 A. er gjort for at indpasse de nordiske Landes Krav i den almindelige Overenskomst, er gjort paa en saadan Maade, at jeg kan sige, det næppe kan gøres vanskeligere forstaaeligt, end det er i denne Artikel.

Artikel 6 A, som jo særlig har Interesse for os, vil jeg ganske kort omtale. Der er her taget Hensyn til de nordiske Landes